

OUTDOOR-BSO

Pedagogisch beleid

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleid van Kits Primair.

Dit pedagogisch beleid beschrijft onze pedagogische aanpak op onze Integrale Kindcentra (IKC's) en de outdoor-BSO en is gebaseerd op ons strategisch beleid "Kleur geven aan onderwijs en kinderopvang". Kits Primair wil met het bieden van kinderopvang en onderwijs op al haar locaties een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling en opvoeding van kinderen.

Dit pedagogisch beleid is voor:

- De ouders van alle kinderen die wij dagelijks begeleiden bij spelen, ontdekken, leren en ontwikkelen.
- Onze enthousiaste en betrokken medewerkers om hen een kader te bieden voor hun dagelijks werk.
- Ouders die in de toekomst overwegen van onze kinderopvang gebruik te maken.
- Professionals die bij Kits Primair kinderopvang willen werken zodat ze kunnen zien of onze ideeën en werkwijze bij hen passen.
- Iedereen die wil weten hoe wij over opvoeden en opgroeien van kinderen denken en door onze ideeën geïnspireerd wil worden.

Onze pedagogische ambitie is dat elk kind bij ons opgroeit tot een sociaal en weerbaar mens, die respect heeft voor zichzelf, de ander en de omgeving. Dit beleid gaat over kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar en is gebaseerd op de pedagogische visie van Kits Primair. Het pedagogisch beleid geeft richting aan het pedagogisch handelen en zorgt voor eenheid in de aanpak op alle IKC's van Kits Primair.

In hoofdstuk 1 beschrijven we de missie, visie en kernwaarden van Kits Primair. In hoofdstuk 2 is het algemeen pedagogisch beleid Kits Primair opgenomen en worden de kaders, visie, uitgangspunten, doelen en werkwijze benoemd. Het algemeen pedagogisch beleid is richtinggevend voor alle IKC's van Kits Primair.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de specifieke (pedagogische) visie van de locatie. Het pedagogisch beleid wordt geconcretiseerd in het pedagogisch werkplan (hoofdstuk 4).

Dolf Dekker

Directeur-bestuurder a.i.
Kits Primair

Inhoud

<i>Inleiding</i>	1
Hoofdstuk 1 Missie, visie en kernwaarden	4
1.1 Missie	4
1.2 Visie	4
1.3 Integrale Kindcentra Kits Primair kernwaarden:	4
Hoofdstuk 2 Algemeen pedagogisch beleid Kits Primair	5
2.1 Algemeen pedagogisch beleid	5
2.2 Algemene doelstelling van Kits Primair	5
2.3 De pedagogische visie	5
2.4 De opvoedingsdoelen	5
2.4.1 Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving	5
2.4.2 Het bevorderen van persoonlijke competenties	5
2.4.3 Het bevorderen van sociale competenties	6
2.4.4 Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden	6
2.5 Positive Behavior Support (PBS)	6
2.5.1 De basiselementen van PBS	6
2.6 Visie op leren in een ontwikkelingsgericht klimaat	7
2.7 Richtinggevende kaders	8
2.7.1 Wettelijk en pedagogisch kader voor de kinderopvang	8
2.7.2 Ouderparticipatie	8
Hoofdstuk 3 Missie, visie outdoor-BSO	9
3.1 Onderbouwing missie en visie	9
3.2 Missie:	9
3.3 Visie outdoor-BSO:	9
3.4 De kernwaarden van de outdoor-BSO	9
Hoofdstuk 4 Pedagogisch werkplan	10
4.1 Algemene informatie	10
4.1.1 Accommodatie	10
4.1.2 Bereikbaarheid en openingstijden	10
4.1.3 Veiligheid en hygiëne	10
4.1.4 Drie-uursregeling kinderopvang	11
4.2 Team	11
4.2.1 Pedagogisch medewerkers	11
4.2.2 Relatie kind – pedagogisch medewerkers en mentorschap	11
4.2.3 Vaste gezichten criterium	12
4.2.4 Relatie tussen kinderen	12
4.3 De groep	12
4.3.1 Groepsopbouw	12
4.3.3 Basisgroep	12
4.3.4 Regels en grenzen	12
4.4 Plaatsing	12

Rondleiding en Intake.....	12
4.5 Dagindeling.....	13
4.5.1 Opening en sluiting	13
4.5.2 Brengen/halen	13
4.6 Spel en activiteiten	13
4.6.1 Feesten en verjaardagen.....	13
4.7 Verzorging	13
4.7.1 Voeding.....	13
4.7.2 Uiterlijke verzorging en hygiëne	14
4.7.3 Ziekte.....	14
4.8 Ontwikkeling.....	14
4.8.1 Basale ontwikkelingsbehoeften.....	14
4.8.2 Speel- werkgedrag	14
4.8.3 Motorische ontwikkeling	14
4.8.5 Symboolontwikkeling	15
4.8.6 Creatieve ontwikkeling	15
4.8.7 Seksuele ontwikkeling	15
4.8.8 Observaties, de rol van de groepsleiding	15
4.8.8.1 Observaties.....	15
4.8.8.2 Gedrag volgmodel Oog! op de naschoolse opvang.....	16
4.8.8.3 Meldcode kinderopvang	16
4.8.9 Samen vroeg erbij.....	16
4.9 Pedagogisch handelen	16
4.9.1 Pedagogische visie en uitgangspunten.....	16
4.9.2 Corrigeren / belonen / straffen	18
4.9.3 Groepsregels en –afspraken.....	19
4.9.4 Pesten	19
4.9.5 Kinderparticipatie	19
4.10 Ouders	19
4.10.1 Verantwoordelijkheid.....	19
4.10.2 Groepsmap voor de groepsleiding	19
4.10.4 Oudercommissie.....	20
4.10.5 Klachtenprocedure	20
4.10.6 Tot slot.....	20

Hoofdstuk 1 Missie, visie en kernwaarden

1.1 Missie

Kits Primair wil goed onderwijs en goede kinderopvang verzorgen, gericht op de optimale ontwikkeling van ieder kind. **Wij geven kleur aan onderwijs en kinderopvang.** Aan onze kinderen, maar ook aan elkaar als professionals.

1.2 Visie

Bij ons staat het kind centraal. Ieder kind is uniek en verdient aandacht en respect. Wij bieden kinderen een veilige, stimulerende en uitdagende omgeving waar talenten tot ontplooiing komen. Een plek waar een kind zich optimaal kan ontwikkelen. Waar een kind kan uitgroeien tot een sociaal, vaardig en weerbaar mens met een positief zelfbeeld.

Onze IKC's zijn openbaar. Verschillen tussen kinderen zien we als een verrijking voor ons onderwijs en onze kinderopvang. Iedereen is welkom. We leren kinderen samenwerken, respect te hebben en in te zien dat mensen verschillend zijn, maar toch gelijkwaardig.

1.3 Integrale Kindcentra Kits Primair kernwaarden:

*Kits Primair is **open en toegankelijk***

Onze IKC's zijn openbaar en toegankelijk voor ieder kind. Onze medewerkers zijn gastvrij, communicatief en staan open voor de ideeën en meningen van anderen.

Kits Primair is **resultaatgericht**

De kinderopvang en het onderwijs zijn gericht op de optimale ontwikkeling van ieder kind. Hierin willen we aantoonbare resultaten halen. We zijn ambitieus en streven naar de hoogste kwaliteit.

Kits Primair is **professioneel**

Alle medewerkers van Kits Primair zijn professionals en laten dit ook zien. Er is voortdurend aandacht voor professionalisering en de versterking van het professionele klimaat.

*Kits Primair is **samenwerkend***

Kits Primair werkt samen met de omgeving: met ouders, verenigingen, externe organisaties en het voortgezet onderwijs. Onze IKC's hebben een spilfunctie in de wijk of het dorp.

*Kits Primair is **respectvol***

We nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid serieus. Onze medewerkers, maar ook de ouders en kinderen, zijn respectvol naar iedereen.

Hoofdstuk 2 Algemeen pedagogisch beleid Kits Primair

2.1 Algemeen pedagogisch beleid

Onze kerntaak is het bieden van goed onderwijs en kwalitatief hoogstaande kinderopvang aan kinderen ten dienste van en in samenwerking met de ouders. Deze kerntaak wordt met name zichtbaar in de praktijk, dat wil zeggen in het werk van IKC-medewerkers en in de interactie en het partnerschap met ouders.

2.2 Algemene doelstelling van Kits Primair

Kits Primair stelt zich ten doel een zo breed mogelijk scala van opvangfaciliteiten te bieden voor kinderen vanaf de leeftijd van ongeveer 10 weken totdat zij de basisschool verlaten als service- en dienstverlening aan ouders, waarbij met zowel de belangen van de kinderen als hun ouders rekening wordt gehouden. In alle vormen van kinderopvang en onderwijs die Kits Primair biedt staat het pedagogisch verantwoord handelen en de ontwikkeling van het kind centraal.

2.3 De pedagogische visie

De pedagogische visie en hieruit voortvloeiend de visie op leren in een ontwikkelingsgericht klimaat zijn gebaseerd op de vier opvoedingsdoelen van Riksen-Walraven en Positive Behavior Support (PBS).

Deze opvoedingsdoelen gelden voor alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar:

- Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving
- Het bevorderen van persoonlijke competenties
- Het bevorderen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden.

Elke locatie gebruikt als uitgangspunt het pedagogische beleid van Kits Primair, met de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven als leidraad, toch zullen er verschillen zijn door bijv. accenten die net anders gelegd worden, soms door inbreng van de ouders of door directie en medewerkers.

2.4 De opvoedingsdoelen

2.4.1 Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving

Het bieden van een gevoel van veiligheid, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin een kind zich bevindt, is de meest basale pedagogische doelstelling die voor alle vormen van kinderopvang en onderwijs geldt

Er zijn drie bronnen van veiligheid te onderscheiden:

- Vaste en sensitieve verzorgers.
- Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten.
- De inrichting van de omgeving.

Kinderen moeten zich prettig kunnen voelen binnen onze kinderopvang, ze moeten zich er thuis kunnen voelen.

Juist vanuit een gevoel van veiligheid kan een kind komen tot ontwikkeling door te ontdekken, te exploreren, te spelen, te leren. De medewerkers spelen hierin een cruciale rol, door te werken vanuit een sensitieve en responsieve benadering van de kinderen.

2.4.2 Het bevorderen van persoonlijke competenties

Met het begrip persoonlijke competentie worden persoonskenmerken zoals bijvoorbeeld veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Dit stelt een kind in staat om allerlei problemen op te kunnen lossen en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Bij jonge kinderen zijn exploratie en spel de belangrijkste middelen om greep te krijgen op hun omgeving. Exploratie en spel kunnen worden bevorderd door:

- Inrichting van de ruimte en aanbod van materialen en activiteiten (met o.a. een doorgaande educatieve lijn van 0-13 jaar binnen onze IKC's).
- Vaardigheden van medewerkers in het uitlokken en begeleiden van spel en leren.
- Medewerkers scheppen condities voor spel en leren door een aanbod van materialen en activiteiten dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau en de interesse van een kind, zonder een kind het initiatief uit handen te nemen.
- Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten. Goede relaties met leeftijdsgenoten bevorderen de kwaliteit van hun uitwisselingen en van hun spel en leren

2.4.3 Het bevorderen van sociale competenties

Het begrip "sociale competentie" omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid en een brede blik op maatschappelijke ontwikkelingen. De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leefomgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot evenwichtige personen die functioneren in de samenleving.

2.4.4 Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

Kinderopvang en onderwijs bieden een bredere samenleving dan het gezin, waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. De groepssetting biedt daarom in aanvulling op de socialisatie in het gezin, heel eigen mogelijkheden tot socialisatie en cultuuroverdracht.

2.5 Positive Behavior Support (PBS)

Binnen onze IKC's zijn we gericht op het creëren van een omgeving die de ontwikkeling bevordert in een positieve, sociale en veilige omgeving die gedragsproblemen voorkomt. Hieraan geven wij vorm door middel van Positive Behavior Support (PBS).

PBS is een doelmatige, IKC-brede aanpak voor kinderen, die zich richt op het versterken van gewenst gedrag en op het voorkomen van probleemgedrag. Het doel is het creëren van een positieve, sociale omgeving, die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. PBS is een 'kapstok' waaraan alle interventies en methoden die met gedrag te maken hebben in een IKC opgehangen kunnen worden. Dingen die goed werken, worden vastgelegd en geïntegreerd in PBS. Dit zorgt ervoor dat succesvolle dingen niet verloren gaan.

PBS is een effectief gebleken aanpak, gericht op het expliciet maken en stimuleren van gewenst gedrag. Net als 'gewone' vakken als taal, rekenen en biologie, kun je kinderen gewenst gedrag leren, door duidelijk en consequent te zijn in wat je van hen verwacht. Het doel van PBS is om de leerprestaties te verbeteren door een sociale omgeving te scheppen die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Hiervoor worden methoden aangereikt op het niveau van het IKC, de groep en de individuele leerling.

De kernprincipes die wij bij PBS hanteren, zijn: 1. Ontwikkel duidelijke gedragsverwachtingen 2. Communiceer en onderwijs je verwachtingen 3. Herken en bekrachtig gewenst gedrag 4. Minimaliseer de aandacht voor ongewenst gedrag 5. Wees duidelijk en consequent met de gevolgen.

2.5.1 De basiselementen van PBS

1. Onze kinderen weten welk gedrag van hen wordt verwacht
Vanuit onze gemeenschappelijke waarden (zoals respect, veiligheid, verantwoordelijkheid) bepaalt ieder IKC-team gezamenlijk welk gedrag van kinderen wordt verwacht. Voor alle plekken in en om het IKC worden deze gedragsverwachtingen duidelijk benoemd en visueel gemaakt. Dus niet alleen in de groep, maar ook in de gangen, op het plein en bij activiteiten buiten het IKC, weten de kinderen welk gedrag er van hen verwacht wordt.

Alle medewerkers worden betrokken bij het formuleren van de waarden van het IKC en bij de uitvoering van de verschillende interventies. Zo wordt gewenst gedrag bekrachtigd door de leerkracht en de pedagogisch medewerker in de groep, maar ook door de pleinwacht op het plein en de leesmoeder in de bibliotheek.

2. Gedrag wordt aangeleerd

Binnen Kits Primair wordt 'gedrag' gezien als een vak. Net als taal en rekenen wordt gedrag regelmatig geoefend en herhaald. Zo weten de kinderen hoe het gedrag behorende bij de gedragsverwachting er concreet uitziet.

3. Gewenst gedrag wordt bekrachtigd

Om gedrag structureel te stimuleren, ontwikkelt het IKC-team een beloningssysteem dat door alle medewerkers van het IKC wordt gebruikt.

De aandacht voor ongewenst gedrag wordt minimaal gehouden. Teamleden werken actief aan een verhouding van 4:1. Dat betekent vier positieve bekrachtigers tegenover één correctie. Bekrachtigen gebeurt met name door het geven van complimenten gekoppeld aan gewenst gedrag.

4. Bij ongewenst gedrag volgt een duidelijke consequentie

Wanneer een kind niet aan een gedragsverwachting voldoet, volgt een consequentie. Er is eenduidigheid binnen het IKC over de consequenties die gehanteerd worden bij ongewenst gedrag, zodat voor kinderen en medewerkers duidelijk is hoe die consequenties eruitzien.

5. School, ouders en (jeugd)zorg werken intensief samen

Een belangrijk en uniek element binnen PBS is dat een actieve samenwerking tussen IKC, ouders en (jeugd)zorg gestimuleerd wordt.

Het IKC betreft ouders op een positieve manier bij de kinderopvang en het onderwijs van hun kind. Er zijn ouderavonden om de ouders te informeren over de waarden die hun kind op school leert. Hierbij wordt ook gezamenlijk nagedacht over manieren waarop ouders zelf het positieve gedrag van hun kind thuis kunnen stimuleren. Het integreren van opvang, onderwijs en zorg helpt bij het vroeg signaleren van kinderen en gezinnen die specifieke zorg nodig hebben en zorgt ervoor dat de juiste zorg sneller op de juiste plek geboden wordt.

6. Beslissingen worden gemaakt op basis van geregistreerde gegevens

Het gedrag van alle kinderen wordt geregistreerd en in kaart gebracht in een databasesysteem. De registratie van gedragsincidenten geeft onze IKC's zicht op waar, wanneer, hoe laat en bij wie gedragsincidenten plaatsvinden. Deze informatie helpt ons om gerichte beslissingen te nemen en waar nodig over te gaan tot actie op het niveau van het gehele IKC, een groep of een individueel kind.

2.6 Visie op leren in een ontwikkelingsgericht klimaat

Leren doe je niet alleen onder, maar ook na schooltijd en in de virtuele wereld. Leren doe je op vele manieren. De cognitieve variant, kennis verwerven, is er slechts één van. Ontdekkend leren, de kunst afkijken, participeren, oefenen, het leren door opdoen van ervaringen en gebruik te maken van alle zintuigen: juist binnen een IKC kunnen die verschillende variaties in praktijk worden gebracht. Leren gebeurt niet alleen met theoretische lesboeken en middels instructiefilmpjes op de computer, maar bijvoorbeeld ook door de samenwerking met bedrijven en verenigingen op te zoeken en anderen, zoals het verzorgingshuis of de dierenweide in de buurt. Kinderen willen uitgedaagd worden. Het draait niet alleen om kennis, maar evengoed om vaardigheden en houdingsaspecten. We leren kinderen om de vaardigheden onderzoeken, ondernemen en ontwerpen te ontwikkelen en hoe belangrijk het is om alert in te spelen op snelle veranderingen. We leren kinderen tevens om abstract en creatief te denken en om complexe vraagstukken op te lossen. Om geleerde kennis toe te passen en ICT effectief in te zetten. Om goed samen te werken en te communiceren en om door te zetten. Kortom: zaken die je moet kunnen en weten in de 21ste eeuw.

Om aan deze opvoedingsdoelen te kunnen werken worden een aantal opvoedingsmiddelen ingezet:

- De interactie tussen IKC-medewerker en kind
- De fysieke omgeving
- De groep
- Het activiteitsaanbod
- Het spel- en leermateriaal
- De beleidsdocumenten procedures en protocollen van Kits Primair

Door het inzetten van deze middelen streven we er naar onze opvoedingsdoelen te bereiken.

Kits Primair hanteert het ontwikkelingsvolgmodel BOSOS 0-2 en BOSOS 2-4 op alle IKC's. We volgen door de inzet van BOSOS 15 ontwikkelingslijnen die gecompriemd worden tot 3 hoofdontwikkelingslijnen. Deze 3 ontwikkelingslijnen de visueel-motorische, taal- en cognitieve en de sociaal-emotionele ontwikkelingslijnen worden van alle kinderen tot 6 jaar gevolgd. Op basis van dit volgen stemmen wij ons educatief aanbod af op de ontwikkeling van kinderen. Op de naschoolse opvang wordt het welbevinden gevolgd door middel van Oog! op jou. De sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen in het basisonderwijs volgen we met behulp van het observatie-instrument ZIEN.

2.7 Richtinggevende kaders

2.7.1 Wettelijk en pedagogisch kader voor de kinderopvang

De Wet IKK (per 1 januari 2018) heeft als doel het verbeteren van de kwaliteit en de toegankelijkheid van de kinderopvang. Daarnaast is op 1 januari 2018 de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk ingegaan. Deze wet stelt peuteropvang gelijk aan kinderopvang. Dit betekent dat peuteropvang aan dezelfde kwaliteitseisen moeten voldoen als kinderdagverblijven. De nieuwe kwaliteitseisen voor kinderopvang zijn opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak.

De GGD hanteert de wet- en regelgeving voor de inspecties die in opdracht van de gemeente uitgevoerd worden. Kits Primair hanteert deze wet- en regelgeving als uitgangspunt voor de kwaliteit van de opvang op de locaties

De in de wet opgenomen pedagogische doelen vormen het raamwerk waarbinnen het pedagogisch beleid en handelen van Kits Primair zich afspeelt. Het vormt de basis waar de medewerkers van Kits Primair van uitgaan en het biedt de ruimte om verantwoorde keuzes te maken die bij de pedagogische visie van Kits Primair passen.

2.7.2 Ouderparticipatie

Kits Primair streeft volgens de regels van de Wet kinderopvang naar een Oudercommissie voor iedere locatie. Daarnaast functioneert binnen Kits Primair een Centrale Oudercommissie. De Ouders hebben via de Oudercommissies invloed op het pedagogisch beleid op locatieniveau zoals vastgelegd in de reglementen voor de Oudercommissie en op organisatieniveau via de Centrale Oudercommissie.

Aangaande de volgende onderwerpen worden alle voorstellen voor advies aan de Oudercommissie voorgelegd:

- de wijze waarop Kits Primair de kinderopvang organiseert en het pedagogisch beleid;
- voedingsaangelegenheden, beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid;
- openingstijden;
- beleid met betrekking tot spel- en ontwikkelingsactiviteiten;
- het aanbieden van voorschoolse educatie;
- klachtenregeling;
- wijziging van de tarieven.

Daarnaast kan de (Centrale) Oudercommissie ook ongevraagd advies uitbrengen over deze onderwerpen.

Hoofdstuk 3 Missie, visie outdoor-BSO

3.1 Onderbouwing missie en visie

We signaleren dat veel kinderen behoefte hebben aan een breed aanbod van activiteiten gericht op hun leeftijd. In onze outdoor-BSO kunnen we de kinderen de mogelijkheden bieden om zich verschillende sporten, spelen en outdoor vaardigheden eigen te maken. Op deze manier kunnen kinderen ontdekken waar hun talenten liggen.

3.2 Missie:

De outdoor-BSO is als een minimaatschappij, met kinderen en volwassenen die samen leren, samen werken en samen leven. Wij geloven in de mogelijkheden van alle kinderen. Wij koesteren de ambities en stimuleren de talenten van de kinderen. We helpen deelnemers de wereld te ontdekken en hun eigen plek in deze wereld.

3.3 Visie outdoor-BSO:

Vanuit onze overtuiging dat kinderen altijd in ontwikkeling zijn is ons aanbod breed en integraal. Bij alles wat we doen zijn we gericht op de ontwikkeling van kinderen, ouders en medewerkers. Wij bieden een uitdagende speel-leeromgeving. We werken samen met ouders en partners om een optimaal aanbod en kansen voor onze kinderen te bieden met als doel "haal het beste uit jezelf". De professionals in onze outdoor-BSO werken vanuit kennis, enthousiasme, samenwerking en één pedagogische visie.

3.4 De kernwaarden van de outdoor-BSO

Toegankelijk Met een open en vriendelijk karakter, integer en direct. Met respect en in een gastvrije sfeer ontvangen wij het kind en de ouder.

Professioneel Vanuit een integrale en deskundige samenwerking hebben wij een kindgerichte en vakbekwame werkwijze. We hechten grote waarde aan communicatie, zijn betrouwbaar en bieden een veilige plek voor kinderen, ouders en medewerkers.

Ontwikkeling Vanuit betrokkenheid sluiten wij aan op de behoeftes van het kind en de ouder. We bieden ruimte om uitdagingen aan te gaan en moeilijkheden te overwinnen. We stimuleren het ontdekkend en onderzoekend leren. We leren vaardigheden aan die ze nodig hebben in hun verdere leven.

Veilig We werken aan een veilig en positief klimaat op fysiek en emotioneel gebied waarbinnen elk kind zich optimaal kan ontwikkelen. Elk kind heeft recht op onvoorwaardelijke steun in de vorm van tijd, persoonlijke aandacht en betrokkenheid.

Hoofdstuk 4 Pedagogisch werkplan

4.1 Algemene informatie

4.1.1 Accommodatie

De outdoor-BSO in Beilen is gevestigd op het voetbalterrein van VV Beilen. De locatie ligt in een groene omgeving met goede sport- en spelvoorzieningen. De kinderen maken gebruik van de kantine, sportvelden en het nabij gelegen bosrand.

Op deze unieke outdoor-BSO bieden wij opvang aan kinderen in de leeftijd van 7 tot 13 jaar. Ook kinderen van andere basisscholen uit de nabije omgeving, zijn van harte welkom op onze outdoor-BSO.

4.1.2 Bereikbaarheid en openingstijden

Adres:

Eursingerweg 14 (sportpark Noord-West)

9411 BB Beilen

Tel: volgt t.z.t.

E-mail: volgt t.z.t.

Openingstijden tijdens de schoolweken:

Dinsdag en donderdag van 14.00 tot 18.30 uur.

Tijdens de schoolvakanties is de outdoor-BSO gesloten.

Naschoolse opvang tijdens de schoolvakanties:

Er is op 4 hoofdlocaties (IKC G.A. de Ridder, IKC prinses Margriet, IKC de Bosvlinder en IKC Groene Borg) opvang. In overleg is ook eerder of langere opvang mogelijk.

Op de algemeen erkende feestdagen is de outdoor-BSO gesloten.

4.1.3 Veiligheid en hygiëne

Wij controleren jaarlijks de veiligheid en gezondheid door middel van een Risico-inventarisatie Veiligheid en Gezondheid conform de eisen van de Wet kinderopvang. De GGD toetst of we de Risico-inventarisatie uitgevoerd hebben volgens de daarvoor geldende normen.

We willen en kunnen echter niet alle risico's voor kinderen wegnemen. Kinderen ontwikkelen zich met vallen en opstaan. We vinden het belangrijk dat kinderen met aanvaardbare risico's leren omgaan. Aan de hand van de bevindingen van de Risico-inventarisatie wordt een plan opgesteld. Dit veiligheids- en gezondheidsplan ligt ter inzage op de outdoor-BSO. Ongelukjes en bijna ongelukjes worden in een logboek bijgehouden, zodat we ons beleid rondom veiligheid indien nodig bij kunnen stellen. Zowel de Risico-inventarisatie als de ongevallenregistratie zijn voor u als ouder in te zien op de locatie.

Binnen Kits Primair werken wij conform de vigerende wet- en regelgeving. De GGD toetst jaarlijks en maakt over haar bezoek een rapport waarin eventuele noodzakelijke verbeteringen worden gemeld. Vervolgens worden door de leidinggevende stappen ondernomen om deze voorschriften z.s.m. te realiseren. Het rapport ligt ter inzage op de locatie. De GGD toetst naast de hygiëne ook andere zaken: groepssamenstelling, geschoold personeel, veiligheid van het gebouw, gezondheidsbeleid, VVE en de eerdergenoemde Risico-inventarisatie.

Het gebouw wordt op dinsdag en donderdag schoongemaakt. De pedagogisch medewerkers houden tussen de bedrijven door de groepsruimte, keuken en sanitaire voorzieningen schoon en netjes. Ten aanzien van de veiligheid in het gebouw worden ook de normen van de brandweer gehanteerd. De brandweer controleert dit regelmatig. Aan de hand van een ontruimingsplan wordt tweemaal per jaar met de kinderen geoefend, eerst zonder alarm, vervolgens met alarm. Soms kunnen de pedagogisch medewerkers hier een thema van maken, waardoor het ook nog leuk en leerzaam is. Er is dagelijks BHV geschoold personeel aanwezig in het gebouw. Ook zal het voorkomen dat er een oefening plaats zal vinden met alle overige gebruikers van het gebouw. Het volledige Veiligheidsbeleid van Kits Primair is te lezen op onze website www.kitsprimair.nl

4.1.4 Drie-uursregeling kinderopvang

Is niet van toepassing voor de outdoor-BSO.

4.2 Team

4.2.1 Pedagogisch medewerkers

Kits Primair werkt uitsluitend met gediplomeerde pedagogisch medewerkers die voldoen aan de door de CAO Kinderopvang gestelde eisen. Daarnaast kunnen stagiaires boven de betaalde formatie worden ingezet. Afhankelijk van hun opleiding en opleidingseisen krijgen zij, onder verantwoordelijkheid van het team, diverse taken en in toenemende mate een zekere zelfstandigheid. Bij ziekte of tijdens vakantie van een pedagogisch medewerker, kunnen stagiaires formatief worden ingezet op de eigen locatie, wanneer ze minimaal 2de jaars zijn en geschikt zijn bevonden. Een stagiaire staat niet alleen op een groep, behalve tijdens de pauzes. Er wordt gewerkt volgens een vast rooster en zoveel mogelijk met vaste medewerkers op een eigen groep.

Bij ziekte of verlof van de vaste pedagogisch medewerkers worden zij vervangen door een invalkracht. Er wordt gestreefd naar zoveel mogelijk vaste invallers, maar het kan voorkomen dat bij te kort, een invaller vanuit de invalpoule van Kindercentra Kits Primair wordt ingezet of een geschikte stagiaire.

De pedagogisch medewerkers en invallers hebben jaarlijks een functioneringsgesprek met hun leidinggevende. Daarnaast vinden periodiek werkbegeleidingsgesprekken plaats in de vorm van een locatieoverleg geleid door de leidinggevende. Hierin komen organisatorische- en pedagogische zaken aan de orde. Geregeld terugkerende inhoudelijke punten zijn: kindbespreking, samenwerking, feesten, huishoudelijke zaken, beleidszaken, activiteitenaanbod en pedagogisch handelen.

Deskundigheidsbevordering en het onderhouden van deskundigheid vindt plaats d.m.v. scholing en cursusaanbod van Kits Primair voor pedagogisch medewerkers. Ook worden er thema-vergaderingen voor alle medewerkers georganiseerd gericht op pedagogisch handelen en activiteiten / workshops ter bevordering van het dagelijks aanbod voor de kinderen. Alle medewerkers zijn op de hoogte van de Meldcode kindermishandeling.

Al onze medewerkers beschikken over een geldige Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en zijn ingeschreven in het personenregister kinderopvang. Door de overheid wordt de geldigheid van de VOG's door continue screening bewaakt.

4.2.2 Relatie kind – pedagogisch medewerkers en mentorschap

Een basisvoorwaarde voor goede opvang is dat een kind zich veilig voelt. De relatieopbouw tussen kind en pedagogisch medewerkers wordt gestimuleerd door een open en positieve houding, communicatie, actief luisteren, oprechte aandacht, sensitiviteit en een respectvolle manier van omgaan met elkaar. We vinden het belangrijk geborgenheid te bieden, ruimte te geven, een rijke, uitdagende omgeving te creëren, te stimuleren en de kinderen zich welkom te laten voelen. Ieder kind is anders en vraagt een andere benadering. De pedagogisch medewerkers willen hier zo goed mogelijk op in spelen.

Aan ieder kind is een mentor toegewezen. De mentorkinderen zijn ingedeeld op een lijst in de groepsmap. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind en de ouders worden op de hoogte gebracht wie de mentor van hun zoon/dochter is. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. Ieder jaar nodigt de mentor de ouders uit voor een gesprek over de ontwikkeling van hun zoon/dochter, aan de hand van ons ontwikkelingsvolgsysteem. Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Verder heeft de mentor regelmatig, tijdens informele momenten, contact met de ouders over het welbevinden en het gedrag van het kind. Gesprekken kunnen ook op initiatief van de ouders plaatsvinden.

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met instemming van de ouders). In de

naschoolse opvang is de mentor ook het aanspreekpunt van het kind. Hier hebben mentoren jaarlijks contact met de ouders over het welbevinden en het gedrag van hun zoon/dochter, aan de hand van het gedrag volgmiddel Oog!

4.2.3 Vaste gezichten criterium

Is niet van toepassing voor de outdoor-BSO.

4.2.4 Relatie tussen kinderen

De relatie tussen de kinderen wordt gestimuleerd door samen te spelen, activiteiten aan te bieden waarin kinderen moeten samenwerken, kinderen mee te laten denken over de sport,- spel- en buitenprogramma en bij conflicten de kinderen mee te laten denken over oplossingen. Normen en waarden spelen daarbij een belangrijke rol. Wanneer je met elkaar praat, luister je naar elkaar, laat je elkaar uitspreken en kijk je elkaar aan, dit is een vorm van betrokkenheid en beleefd zijn. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen rekening leren houden met elkaar, ook met kinderen in verschillende leeftijden.

4.3 De groep

4.3.1 Groepsopbouw

Op de outdoor-BSO is maximaal plaats voor 2 (basis)groepen en begeleiden we maximaal 36 kinderen. Hier geldt: 1 pedagogisch medewerker op 12 kinderen in de leeftijd van 7 tot 13 jaar. De verhouding tussen het aantal kinderen dat aanwezig is en het aantal pedagogisch medewerkers is wettelijk vastgelegd.

4.3.3 Basisgroep

Basisgroep

Kinderen die naar de naschoolse opvang gaan worden in een "basisgroep" opgevangen. De outdoor-BSO bestaat momenteel uit 1 basisgroep.

Beroepskrachten

Het minimaal aantal aanwezige pedagogisch medewerkers wordt vastgesteld aan de hand van het aantal kinderen op de locatie en conform de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen. In het kader van het open deurenbeleid en tijdens activiteiten kan, conform deze Regeling, afgeweken worden van het leidster/kind ratio. Het totaal aantal vereiste beroepskrachten blijft dan onveranderd.

4.3.4 Regels en grenzen

Groepsregels zijn nodig voor rust en veiligheid maar ook om het kind te leren met grenzen om te gaan. We leren de kinderen omgangsregels als; respect voor de ander, jezelf en je omgeving. Dit doen we door middel van het versterken van gewenst positief gedrag (PBS), ook zetten we in op het voorkomen van probleemgedrag (zie ook hoofdstuk 2.5 en 4.9). We streven we naar een vast dagritme, dit is duidelijk voor de kinderen, zorgt voor rust en regelmaat en kinderen weten zo waar ze aan toe zijn.

4.4 Plaatsing

Rondleiding en Intake

Wanneer ouders belangstelling hebben voor de outdoor-BSO, dan worden ze uitgenodigd voor een kennismaking en rondleiding. Het aanmelden en plaatsen van kinderen gebeurt altijd via de backoffice kinderopvang. Na de aanmelding geeft de backoffice de informatie door aan de medewerkers van de outdoor-BSO.

Nadat de plaatsing is afgerond, worden de ouders samen met het kind uitgenodigd op de locatie voor een intakegesprek. Het gesprek bestaat uit het uitwisselen van informatie en het noteren van belangrijke gegevens van het kind tussen ouders en pedagogisch medewerker van de groep waar het kind zal worden opgevangen.

Wennen

Vanuit pedagogisch oogpunt vinden wij het belangrijk dat het kind de tijd heeft om te wennen op de groep waar het wordt geplaatst of naar wordt overgeplaatst. Tijdens de intake wordt in overleg met de ouder/verzorger gekeken hoe het wennen vorm gegeven kan worden.

Per kind wordt gekeken welk termijn nodig is.

Dagelijks kunnen per stam- of basisgroep maximaal 3 kinderen gelijktijdig toegevoegd worden om te wennen. Het aantal uren per keer wordt in afstemming met de ouders opgebouwd.

Extra opvang

Op alle Kits Primair-locaties is het mogelijk om extra opvang af te nemen. Dit is afhankelijk van de openingstijden van de locatie. Voor het beleid "aanvraag extra dagdelen en ruilen dagdelen" verwijzen wij u naar onze website www.kitsprimair.nl

4.5 Dagindeling

4.5.1 Opening en sluiting

De outdoor-BSO is geopend van 14.00 tot 18.30 uur.

Tijdens de schoolvakanties is de outdoor-BSO gesloten.

In de schoolvakanties vindt de opvang plaats vanuit 3 hoofdlocaties: IKC G.A. de Ridder, IKC prinses Margriet en IKC Groene Borg.

4.5.2 Brengen/halen

Voor de kinderen die al gebruik maken van opvang op een andere locatie, wordt door Kits Primair vervoer geregeld naar de outdoor-BSO door middel van onze outdoor-bus. Kinderen op locaties in Beilen zullen zelfstandig (met toestemming van ouders) of onder begeleiding op hun eigen fiets naar de outdoor-BSO gaan.

Het ophalen van kinderen na 17.00 uur is de verantwoordelijkheid van de ouders zelf.

Als de kinderen door anderen worden opgehaald dan de ouders/verzorgers, moet dit altijd van tevoren doorgegeven worden. We geven de kinderen nooit mee aan onbekenden zonder dat we daarvoor toestemming hebben van de ouders! Als er niets bekend is bij de pedagogisch medewerkers zal er eerst contact worden opgenomen met de ouders om toestemming te krijgen.

Bij afwijkingen in de breng- of haaltijd, bijvoorbeeld in verband met een bezoek aan de huisarts of afwezigheid door ziekte, meldt de ouder van een kind tevoren aan de backoffice kinderopvang (0593-535101) dat een kind afwezig is of later komt.

4.6 Spel en activiteiten

Op de outdoor-BSO bieden wij een gevarieerd sport/spel- en buitenprogramma aan. Natuurlijk is er ook tijd om na de buitenactiviteiten vrij te spelen. Dit kan zowel binnen als buiten. Buiten spelen is niet alleen hartstikke leuk om te doen, maar ook goed middel om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Beweging is gezond en goed voor de sociaal emotionele ontwikkeling. Naast sport en bewegen bieden we vele andere buitenactiviteiten aan. Te denken valt aan scoutingachtige activiteiten, zoals boomhutten maken, speurtochten, klimmen e.d.

4.6.1 Feesten en verjaardagen

Rituelen zijn de ankers in de dagelijkse situatie van het IKC. Feesten en verjaardagen horen daarbij. De verjaardagen van de kinderen worden in de groep gevierd door slingers op te hangen en te zingen voor de jarige, waarna deze mag trakteren. Bij voorkeur op een gezonde traktatie. Verder besteden we aandacht aan speciale feestdagen zoals Pasen, Kerst, Sint-Maarten, Koningsdag en organiseren we jaarlijks een zomerfeest om op deze wijze een gezellige ontmoeting te hebben met ouders en kinderen samen.

4.7 Verzorging

4.7.1 Voeding

Op de outdoor-BSO bieden we gezonde evenwichtige voeding aan. Conform het vastgestelde voedingsbeleid dat op de outdoor-BSO beschikbaar is en via de website van Kits Primair.

Wanneer er kinderen zijn met allergieën dan geven de ouders dit schriftelijk door en bespreken dit bij de intake. Indien nodig kunnen ouders alternatieve voeding meegeven.

4.7.2 Uiterlijke verzorging en hygiëne

De meeste activiteiten op de Outdoor BSO vinden buiten plaats. Kinderen mogen bij ons vies en nat worden. Wij gaan er van uit dat er geen slecht weer bestaat, wel slechte kleding. Het is daarom handig als de kinderen regenkleding, laarzen, goede winterkleding en reservekleren bij zich hebben, passend bij de weersomstandigheden, zodat buitenspel in principe altijd mogelijk is.

4.7.3 Ziekte

Voor wat betreft het omgaan met "besmettelijke" ziekten hanteren wij zoveel mogelijk de richtlijnen van de GGD. Daarnaast kent Kits Primair een protocol hoe te handelen bij zieke kinderen dat wordt uitgereikt bij de intake.

4.8 Ontwikkeling

Bij Kits Primair zijn de 4 pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven en PBS uitgangspunt voor ons pedagogisch handelen:

- het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving
- het bevorderen van persoonlijke competenties
- het bevorderen van sociale competenties
- socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden.

Dat betekent dat wij de gelegenheid bieden aan kinderen om zich te kunnen ontwikkelen.

Om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren besteden wij aandacht aan de onderstaande ontwikkelingsgebieden. Omdat we differentieren in ons activiteiten aanbod houden we rekening met de ontwikkelingsfase waarin een kind verkeert. Daarom wordt omschreven wat een baby, dreumes of peuter in observeerbare termen zou kunnen laten zien aan ontwikkelingsgroei

4.8.1 Basale ontwikkelingsbehoeften

Een veilige omgeving is hierbij onmisbaar. Het is belangrijk dat een kind zijn emoties kan en durft te uiten, zoals lachen, huilen, boos zijn, verdriet en afhankelijkheid. Daarnaast moet het kind leren omgaan met o.a. teleurstellingen, winnen/verliezen, geduld hebben en luisteren naar de ander. Spel biedt het kind de mogelijkheid om ervaringen uit te spelen en te verwerken, in bijvoorbeeld ieder kind is een apart individu en vraagt om persoonlijke aandacht. Wij vinden het van belang om kinderen sensitief te benaderen. Dit houdt in, dat de pedagogisch medewerker zich aanpast aan het niveau en de emotionele situatie van het kind.

Jonge kinderen op de kinderopvang en de peuteropvang zijn meer afhankelijk van de volwassene. De pedagogisch medewerker laat het kind zoveel mogelijk zelf ontdekken wat het wel en niet kan. Zo stimuleer je de zelfredzaamheid van een kind.

Wanneer de kinderen van de kinderopvang en de peuteropvang naar het basisonderwijs gaan, wordt door het IKC het nodige van hun zelfredzaamheid verwacht. Zelfstandigheid kan worden gestimuleerd door bijvoorbeeld de kinderen zelf hun brood te laten smeren, billen te vegen en schoenen aan of uit te doen. Wanneer een kind hier nog moeite mee heeft, zal de pedagogisch medewerker helpen. Het doel is om een kind zoveel mogelijk zelfstandig te laten worden. Samen met de ouders wordt de ontwikkeling van de zelfstandigheid op de naschoolse opvang ingevuld door samen af te spreken en vast te leggen wat het kind al zelfstandig kan en mag. (Bijvoorbeeld buitenspelen of het naar huis gaan).

4.8.2 Speel- werkgedrag

Spel is voor kinderen een vorm van uiten, ontdekken, leren, verwerken, ervaren en oefenen. Via spel ontwikkelen kinderen zich. Daarom neemt spel een belangrijke, centrale rol in, in hun leven. Op de outdoor-BSO wordt ruimte gegeven aan een gevarieerd aanbod van spelvormen, zowel binnen als buiten.

4.8.3 Motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling betreft de ontwikkeling van de lichaamsbeheersing. Er wordt onderscheid gemaakt tussen fijne en grove motoriek.

De fijne motoriek wordt gestimuleerd door het spelen met Duplo/Lego, kralen, Nopper, puzzels en tekenen, prikken, plakken, knippen en dergelijke fijnere activiteiten, waarbij de handen en de vingers specifiek gebruikt worden.

De grove motoriek wordt buiten uitgedaagd door rennen, fietsen, klimmen en klauteren, balspelen etc.

4.8.4 Taalontwikkeling

Een belangrijk onderdeel van de dag is het stimuleren van de taalontwikkeling. We leggen veel uit en benoemen de dingen die we doen en zien. Door kinderen zoveel mogelijk overal bij te betrekken stimuleer je eveneens de taalontwikkeling.

We hebben een positieve houding ten opzichte van de thuistaal van het kind waarbij rekening gehouden wordt met de ontwikkeling van Nederlands als tweede taal en het actief kunnen gebruiken van opgedane taalvaardigheden. Deze positieve houding komt tot uiting doordat het kind de ruimte krijgt te communiceren in zijn eigen moedertaal. Onze interactie met het kind is altijd in het Nederlands. We stimuleren het kind om te communiceren in het Nederlands.

Verder wordt de taalontwikkeling op de naschoolse opvang gestimuleerd door groepsgesprekken aan te gaan. Ook wordt er op taalgebruik gelet en hoe we met elkaar praten.

4.8.5 Symboolontwikkeling

Al jong ontwikkelen kinderen zich in (de voorbereiding op) het lezen en schrijven. Dit is bij een gemiddeld ontwikkelend kind een spontaan gebeuren vanuit een intrinsieke motivatie en eigen initiatief.

Om de gelegenheid te bieden tot het ontwikkelen hiervan, bieden wij enige activiteiten en materialen aan die hiervoor geschikt zijn.

Daarnaast noemen we nog een aantal andere ontwikkelingsgebieden:

4.8.6 Creatieve ontwikkeling

De creatieve ontwikkeling is onder te verdelen in het creatief denken en het kennismaken met allerlei materialen op het gebied van handvaardigheid, drama en muziek.

Bij het stimuleren van de creatieve ontwikkeling leggen we de nadruk op het *proces* en niet op het resultaat.

We bevorderen de creatieve ontwikkeling door:

dans

muziek

tekenen, plakken, schilderen etc.

fantasiespel

verkleedspel

experimenteren

4.8.7 Seksuele ontwikkeling

Kinderen ontwikkelen zich op seksueel gebied in verschillende tempo's. Jonge kinderen ontdekken dat er een verschil is tussen jongens en meisjes, bijvoorbeeld tijdens de toiletgang. Ook wanneer ze "doktertje" of "vader en moedertje" spelen in de huishoek, kunnen ze ontdekken dat er verschil in geslacht is. We hebben zoveel mogelijk jongens- en meisjespoppen om mee te spelen.

De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat er op een verantwoorde manier omgegaan wordt met gedrag gericht op exploratie van het andere geslacht zonder dat het grenzen overschrijdt.

Kinderen ontdekken, ervaren en ontwikkelen zich en 'het experimenteren' hoort bij de ontwikkeling. We willen hier op een natuurlijke wijze mee omgaan. Een kind moet zichzelf kunnen zijn en zich veilig voelen, maar tegelijkertijd zullen we het kind zo nodig duidelijk maken dat het goed is om te weten dat seksuele gevoelens en daarbij horende handelingen privé zijn en grenzen heeft.

4.8.8 Observaties, de rol van de groepsleiding

4.8.8.1 Observaties

Tijdens ons werk zijn we voortdurend aan het observeren; Hoe spelen kinderen? Zitten ze goed in hun vel? Speelt een kind veel alleen? Wat kan er aan de hand zijn?

Maar soms is het ook gewoon leuk om kinderen in hun fantasiespel bezig te zien en te zien hoe ze dingen uitbeelden of onderling oplossen.

Het observeren heeft consequentie voor ons handelen als pedagogisch medewerker. Hierdoor kun je het aanbod aanpassen, omdat je merkt dat er bijvoorbeeld bepaalde behoefte aan "nieuwe" uitdagingen is. Ook heeft het consequentie voor de benadering van kinderen of hoe je met ze om moet gaan.

Signalering van het ontwikkelingsverloop gebeurt door middel van systematische observaties in dagelijkse situaties. In die situaties vindt de ontwikkeling plaats, dus daar moeten we zijn om betekenisvolle informatie te verkrijgen. Het gaat er niet alleen om welke zaken het kind heeft ontwikkeld, maar ook op welke manier. Dus niet alleen wat, maar ook hoe.

4.8.8.2 Gedrag volgmodel Oog! op de naschoolse opvang

Op alle naschoolse opvang locaties van Kits Primair worden de kinderen gevolgd met het gedrag volgmodel 'Oog!'.

Met nadruk een gedrag volgmodel en geen ontwikkelings-volgmodel, want de ontwikkeling wordt op die leeftijd immers op de basisschool al goed gevolgd. Het is voor ons vooral belangrijk om het welbevinden en het gedrag van de kinderen in beeld te brengen.

Het gedrag volgmodel bestaat uit twee onderdelen.

1 **Oog!** Een vragenlijst voor de pedagogisch medewerker. De onderwerpen zijn o.a.: zelfstandigheid, relatie met de groepsleiding en de kinderen, spel en gedrag.

2 **Oog op jou!** Een vragenlijst voor de kinderen van 8 jaar en ouder zelf.

Hier geven de kinderen met behulp van smiley's aan hoe ze zichzelf en de ander zien. Bijvoorbeeld over de speelruimtes, de relaties, de activiteiten en de mening over de locatie.

Door het gebruik van een gedrag volgmodel kan er nóg bewuster naar de kinderen gekeken worden. Het beeld kan hierdoor completer worden.

Daarnaast betrekken we de kinderen er zelf bij door het gebruik van de kind vragenlijst en krijgen we soms verrassend nieuwe informatie van een kind.

Het is prettig om de ouders gericht te kunnen informeren over het welbevinden en het gedrag van de kinderen. Dit doen we in de 10-minutengesprekken die wij 'Oog!-gesprekken' noemen.

Oog! wordt 1 keer per jaar ingevuld door de mentor van het kind.

4.8.8.3 Meldcode kinderopvang

Op alle Kits Primair locaties wordt de Landelijke Meldcode gehanteerd bij vermoeden van huiselijk geweld, kindermishandeling, een geweld- of zedendelict door een medewerker en seksueel grensoverschrijdend gedrag bij kinderen onderling. Ter ondersteuning van de medewerkers kent Kits Primair een aandacht functionaris. De sociale kaart is in het informatieboekje toegevoegd die op elke locatie aanwezig is.

4.8.9 Samen vroeg erbij

Kits Primair participeert binnen het CJG (Centrum Jeugd en Gezin) en het samenwerkingsverband 'Samen vroeg erbij' en 'Samen vroeg erbij – blijven' (gericht op buitenschoolse opvang) Het streven is om samen met de andere partners een sluitende welzijns- en zorgstructuur te realiseren, zowel in de voorschoolse als schoolse periode met als doel het behalen van een zo goed mogelijk (start)positie voor alle kinderen. De zorgstructuur van de kinderdagopvang van Kits Primair is hierop aangepast en verwoord in 'Het Stappenplan Samen vroeg erbij'. In de zorgstructuur 'Samen vroeg erbij – blijven' zijn de IKC-collega's en de GGD belangrijke schakels en draait het om de ondersteuning van de pedagogisch medewerkers t.a.v. zorgvragen.

4.9 Pedagogisch handelen

4.9.1 Pedagogische visie en uitgangspunten

Om duidelijk te maken hoe Kits Primair met haar pedagogische visie omgaat, hebben we in het pedagogisch beleid een aantal pedagogische doelen vastgelegd. Zoals al eerder aangegeven, volgen we de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven.

Deze doelen en PBS bepalen onze manier van werken. Een wettelijke vereiste is dat in het pedagogisch beleid de pedagogische doelen in observeerbare termen omschreven wordt. Om aan deze wettelijke vereiste te voldoen hebben we concrete situaties beschreven per doel.

De vier pedagogische basisdoelen zijn:

1. Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving.
(*Heeft een kind het naar zijn zin?*)
2. Het bevorderen van persoonlijke competenties.
(*Heeft een kind iets geleerd/ontdekt dat zinvol voor hem is?*)
3. Het bevorderen van sociale competenties.
(*Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?*)
4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden.
(*Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?*)

1. Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving:

Een kind dat zich veilig voelt, voelt zich goed en heeft energie en ruimte om te leren en zich te ontwikkelen. Zich veilig voelen is een basisbehoefte. Dit houdt in, dat de pedagogisch medewerker zich aanpast aan het niveau en de emotionele situatie van het kind. De pedagogisch medewerker geeft het kind de ruimte voor eigenheid en het zelf doen, in een gestructureerde invulling van de dag, waarbij een vast dagritme en rituelen duidelijkheid geven.

Alle pedagogisch medewerkers hebben voor het toepassen van de benodigde interactievaardigheden de TINK-training gevolgd.

Het gevoel van veiligheid in de kinderopvang wordt o.a. bepaald door de houding en werkwijze van de groepsleiding, zij zijn verantwoordelijk voor het bieden van een gevoel van geborgenheid.

Het gevoel van geborgenheid wordt bepaald door de inrichting, de groep, de routines, de rituelen en de activiteiten.

We eten samen en creëren zo een groepsgevoel. Daarnaast blijft er ook veel aandacht voor het individuele kind, bijvoorbeeld tijdens verschoonmomenten, voorlezen of het spelen van een spelletje.

De pedagogisch medewerkers begroeten alle kinderen persoonlijk en zorgen ervoor dat ze zoveel mogelijk in het zicht van de kinderen blijven. Er wordt respectvol met de kinderen gecommuniceerd zonder stem verheffen. We complimenteren, geven gerichte positieve feedback aan de kinderen en leven zelf goed gedrag voor. Ook non-verbaal laten we weten dat een kind er mag zijn, dit doen we door het geven van een aai over de bol of een knipoog.

We bieden structuur door het stellen van regels en grenzen deze zorgen voor duidelijkheid, waardoor kinderen veiligheid ervaren. Rituelen en routines dragen hier ook sterk aan bij. Het verjaardag ritueel, of de routine van het ophalen van school geeft houvast. Ook concrete symbolen (gedrag verwachting kaarten) ondersteunen een gevoel van zekerheid. Kinderen moeten weten wat er gaat gebeuren en wat ze mogen doen. We leggen zoveel mogelijk uit hoe, wat, waar, wanneer.

De pedagogisch medewerkers 'lezen' de gemoedstoestand van kinderen in allerlei situaties om deze adequaat te kunnen benoemen. Waarbij het benoemen bij zeer jonge kinderen vooral gaat over het benoemen van individuele gevoelens en bij de wat oudere kinderen om het benoemen van gedeelde gevoelens van verschillende kinderen.

We respecteren de autonomie van het kind door de ruimte te geven om zichzelf te zijn, om eigen keuzes te maken en zelfinitiatieven te nemen. De kinderen mogen hun eigen grenzen ontdekken en we willen luister naar hun ideeën en behoeften. We helpen daar waar nodig, troosten, bieden de kinderen succeservaringen, geven het zelfvertrouwen en laten het kind voelen dat we er voor ze zijn.

Alles zal meespelen dat het kind een fijne dag heeft en zich durft te ontwikkelen.

Op momenten wanneer vanuit de naschoolse opvang en kinderopvang kinderen samengevoegd worden zijn er specifieke aandachtspunten met betrekking tot de allerjongsten voor de pedagogisch medewerker, zoals:

De ruimte: Er wordt gezorgd voor een rustige plek waar een jong kind zich eventueel terug kan trekken om rustig te spelen. Dit kan afgescheiden zijn, maar kan ook een duidelijk herkenbare speelplek zijn bijvoorbeeld op een speelkleed.

Pedagogisch handelen: Wanneer er 2 pedagogisch medewerkers op de groep staan, verdelen zij zich zo mogelijk qua aandacht en zorg over de verschillende leeftijdsgroepen. De pedagogisch medewerkers beschermen in principe alle kinderen met hun aandacht en zorg, maar in het bijzonder de allerjongsten. Door goed te observeren weten zij wanneer extra zorg, aandacht of bescherming nodig is.

Activiteiten: De drukke speelactiviteiten zijn zo mogelijk buiten of in de speelgang of het speellokaal. Daar kunnen de oudere kinderen hun energie kwijt.

Groep: In de praktijk blijkt dat oudere kinderen zich erg verantwoordelijk voelen voor de jongsten. Oudere kinderen passen automatisch hun gedrag aan in de buurt van de jongsten. Dit is een positief effect van het samenvoegen van leeftijdsgroepen. Zij mogen met hen spelen, maar kunnen de jongsten niet verzorgen, zoals tillen, verschonen of het naar bed brengen. Uiteindelijk zal de aandacht en de sensitieve houding van de pedagogisch medewerker de beste bescherming zijn voor de emotionele veiligheid van de kinderen.

2. Het bevorderen van persoonlijke competenties:

Kinderen krijgen de ruimte om hun eigen persoonlijke identiteit te ontwikkelen. Ze moeten kunnen ontdekken wie ze zijn, wat ze kunnen en wat ze willen!

De persoonlijke competenties helpen een kind om de wereld te ontdekken en zich te ontwikkelen. Ze geven de mogelijkheid om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden.

Dit is eerder in concrete situaties beschreven bij Spel en activiteiten. En vervolgens bij Spel- en werkgedrag.

3. Het bevorderen van sociale competenties:

Met het begrip sociale competentie bedoelen we sociale kennis en vaardigheden. Bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, jezelf presenteren, conflicten voorkomen en oplossen, voor jezelf opkomen, of het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Het contact met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen zorgt voor het ontwikkelen van de sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen in hun interacties, om zo spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij te brengen. We zijn bewust van onze voorbeeldrol. We zorgen voor een kansrijke omgeving en actieve situaties.

Dit is eerder beschreven bij in hoofdstuk 2.5.

4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden:

Leren wat wel en niet mag: wanneer is je gedrag sociaal acceptabel?. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels in de kinderopvang; je mag een ander geen pijn doen, samen opruimen, zuinig op elkaars spullen zijn, eerlijk zijn, respect voor de natuur, mooie dingen maken, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen we ze bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel: in de groep, in de maatschappij.

Door een warme, voorspelbare en autonomie-ondersteunende begeleiding, ervaren kinderen een veilige basis van waaruit ze de wereld kunnen verkennen. We laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving.

4.9.2 Corrigeren / belonen / straffen

De kernprincipes die wij bij PBS hanteren, zijn: 1. Ontwikkel duidelijke gedragsverwachtingen 2. Communiceer je verwachtingen 3. Herken en bekrachtig gewenst gedrag 4. Minimaliseer de aandacht voor ongewenst gedrag 5. Wees duidelijk en consequent met de gevolgen.

Corrigeren gebeurt vanuit een positieve instelling. Hierbij vinden we het belangrijk aan te geven wat we van een kind verwachten in plaats van aan te geven wat het kind niet moet doen. Alle medewerkers worden betrokken bij het formuleren van de waarden van ons IKC en bij de uitvoering van de verschillende interventies. De gedragsverwachtingen worden benoemd, voorgedaan, herhaald en visueel gemaakt. Zo weten de kinderen hoe het gedrag behorende bij de gedragsverwachting er concreet uitziet. De nadruk ligt op het gewenste gedrag!

Gewenst gedrag wordt beloond met complimenten. De aandacht voor ongewenst gedrag wordt minimaal gehouden. Pedagogisch medewerkers werken actief aan een verhouding van 4:1. Dat betekent vier positieve bekrachtigers tegenover één correctie. Bekrachtigen gebeurt met name door het geven van complimenten gekoppeld aan gewenst gedrag. Ongewenst gedrag corrigeren we met een positief gestelde correctie ('rustig lopen' is positief gesteld, het benoemt het gewenste gedrag en 'niet rennen' is negatief gesteld, het benoemt het ongewenste gedrag). We corrigeren op het moment zelf, zodat kinderen de koppeling kunnen maken met hun eigen gedrag. Correcties geven we nabij het kind, met oogcontact en/of fysiek contact, en op een rustige toon. Het gedrag wordt hierin losgekoppeld van het kind. Straffen is een negatieve correctie. Dit willen we vermijden. Met straffen bouw je niet aan een goede relatie, het geeft een negatieve sfeer. Van straffen leren kinderen niet veel, het effect is kort en zeker niet blijvend. Positief stimuleren is een veel zinvoller alternatief. Als een kind op de naschoolse opvang duidelijk grensoverschrijdend gedrag laat zien dan wordt dit door de medewerkers geregistreerd op een gedragsincidentenregistratie en ingeleverd bij de intern begeleider van de school.

4.9.3 Groepsregels en -afspraken

Voor correcties heb je als basis duidelijke, zinvolle en positief gestelde regels nodig. Kinderen moeten weten waarom deze regels gesteld zijn, pas dan kunnen ze betekenisvol voor hen zijn. We bieden daarom momenten aan waarin goed gedrag geoefend kan worden, kinderen weten zodoende hoe gedragsverwachtingen er concreet (gedragsverwachtingskaarten) uitzien.

4.9.4 Pesten

In onze PBS-aanpak streven we ernaar om pesten te voorkomen. Op de outdoor-BSO wordt pesten niet getolereerd. Wij werken daarom met een anti-pest protocol.

4.9.5 Kinderparticipatie

Omdat we oog hebben voor het welbevinden van onze kinderen, hechten we waarde aan de autonomie van het kind. Dat betekent dat kinderen de ruimte krijgen om mee te denken, mee te beslissen, eigen keuzes te maken en medeverantwoordelijk zijn.

Iedere naschoolse opvang-locatie heeft een vorm van kinderpaticipatie, of is deze aan het ontwikkelen.

Hierdoor bevorderen we het democratisch burgerschap. Verder kan kinderpaticipatie plaatsvinden door het vormen van een kinderraad, een kinderkrant, zelf samengestelde groepsregels, eigen initiatieven voor activiteiten, een ideeënbus enz.

Ook door de opmerkingen in de kind vragenlijst "Oog op jou!" serieus te nemen, geven we de kinderen de mogelijkheid te participeren.

4.10 Ouders

4.10.1 Verantwoordelijkheid

De contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders zijn van essentieel belang. Ouders en pedagogisch medewerkers hebben een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij de wensen van de ouders uitgangspunt zijn voor de opvang.

Wederzijdse informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

Bij de inschrijving en intake worden gegevens van het kind en van de ouders genoteerd.

Aan het eind van de dag, of het dagdeel, wanneer de ouders hun kind komen halen, is er informeel contact tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers. Bijzonderheden kunnen dan doorgegeven worden.

4.10.2 Groepsmap voor de groepsleiding

Alle groepen hebben een groepsmap, waarin de pedagogisch medewerker alles noteert wat van belang is om te weten voor andere collega's, zoals gemaakte afspraken met ouders, belangrijke informatie over de kinderen en andere organisatorische berichten.

Als ouder van Kits Primair ontvangt u een digitale Kits Primair nieuwsbrief.

4.10.3 Oudergesprekken

Wanneer een ouder behoefte heeft aan een gesprek over de ontwikkeling van zijn/haar kind kan er altijd een afspraak worden gemaakt.

Wanneer een ouder over het kind of de gang van zaken op de outdoor-BSO wil spreken met de pedagogisch medewerker, dan kan dit bij het ophalen van het kind, of er kan een afspraak gemaakt worden voor een rustig moment. Naar aanleiding van het gedragsvolgsysteem 'Oog! op jou' op de naschoolse opvang worden ouders 1 keer per jaar uitgenodigd voor een 10 minuten gesprek met de betreffende mentor over het welbevinden van hun kind(eren).

4.10.4 Oudercommissie

Op dit moment is er nog geen oudercommissie actief op de outdoor-BSO. Er zal actief worden gezocht naar ouders om zitting te nemen in de oudercommissie.

Ouders hebben inspraak in de gang van zaken op de outdoor-BSO en namens de ouders geeft de Oudercommissie (OC) advies. Vanuit de Oudercommissie kan een ouder zitting nemen in de Centrale Oudercommissie (COC) van Kits Primair die overlegt met de directeur-bestuurder en adviseert over beleid dat Kits Primair breed wordt ingevoerd. Ouders die belangstelling hebben voor de oudercommissie kunnen contact opnemen met de backoffice van de kinderopvang (0593-535101).

4.10.5 Klachtenprocedure

Klachten willen we graag zo goed mogelijk oplossen. Heeft u een klacht, bespreekt u dit dan met de pedagogisch medewerkers, de pedagogisch coach of de leidinggevende van de outdoor-BSO. Ook kunt u uw klacht kenbaar maken via het contactformulier op onze website of via een mail. Daarnaast is Kits Primair aangesloten bij De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen en het daaraan verbonden [Klachtenloket Kinderopvang en Peuterspeelzalen](#). De brochure "klachtenbehandeling Stichting Kindcentra Kits Primair" en de brochure "hoe werkt De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen" is op te vragen bij de backoffice kinderopvang van Kits Primair.

4.10.6 Tot slot

In het informatiepakketje dat ouders krijgen bij de aanmelding zitten belangrijke formulieren die ingevuld en ondertekend moeten worden. Dit zijn formulieren waarop wij gegevens van de kinderen kunnen terughalen wanneer deze nodig zijn. Het is een onderdeel van het kind dossier. De inspectierapporten van de GGD zijn te vinden op de website van Kits Primair, www.kitsprimair.nl en in te zien op de locatie. Overige informatie kunt u vinden op www.ggddrenthe.nl